

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Sekretarz Stanu

Jan Dziędziczak

DK.2114.2.2018 / 2

Warszawa, dnia 26 marca 2018 roku

03980200029125
RPW/9602/2018 P
2018-03-27

Pan Senator

Robert Mamątow

Przewodniczący Senackiej Komisji

Praw Człowieka, Praworządności

i Petycji

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na zapytanie zawarte w piśmie BPS.DKS.KPCPP.0330.211.2018 z dnia 27 lutego 2018 roku, dotyczące przedstawienia stanowiska wobec petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie ochrony polskich rodzin w sprawach międzynarodowych, w tym wprowadzenia całkowitego zakazu wydawania za granicę dzieci do adopcji (p6-51/17), uprzejmie informuję, co następuje.

Kwestie podniesione w punktach 2, 3 i 4 petycji, czyli żądanie zakazu wydawania za granicę dzieci polskich rodziców, zakazu prowadzenia pozarodzinnych adopcji zagranicznych oraz przenoszenia za granicę miejsca zamieszkania dzieci adoptowanych, jak również udziału ławników i organizacji pozarządowych w postępowaniach dotyczących adopcji lub opieki zastępczej oraz sprawowaniu nadzoru nad opieką zastępczą i adopcją, nie leżą w zakresie kompetencji Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Ministerstwo nie uczestniczy w postępowaniach

Al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

Tel.: +48 22 523 9262
Fax: +48 22 523 9389
Jan.Dziedziczak@msz.gov.pl

prowadzonych w sprawie adopcji zagranicznych, jak również prowadzonych w związku z bezprawnym uprowadzeniem lub zatrzymaniem dziecka i skutkującym wydaniem go za granicę. Właściwe w tym zakresie są Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwo Sprawiedliwości.

Odnosząc się do postulatu zawartego z punkcie 1 petycji utworzenia funduszu ochrony prawnej polskich rodzin i dzieci za granicą i przedstawionego uzasadnienia stwierdzić muszę, że są one niestety zbyt ogólne, by Ministerstwo Spraw Zagranicznych mogło zająć wobec nich stanowisko. W szczególności nie zostały przedstawione skonkretyzowane cele działania funduszu, sposób ich realizacji, w tym wykorzystania środków finansowych. Mogę w związku z tym jedynie założyć, że głównym celem działania funduszu mogłoby być finansowanie pomocy adwokackiej. Zaznaczyć jednak należy, że co do zasady obywatele polscy, którzy prowadzą w kraju UE postępowanie sądowe i nie posiadają zasobów finansowych na pokrycie kosztu obsługi adwokackiej, mogą skorzystać z dofinansowania ze środków publicznych danego kraju. Zasady udzielania wsparcia finansowego nie są na terenie UE jednolicie uregulowane, pomiędzy poszczególnymi krajami występują duże różnice. W większości krajów udzielenie pomocy na prowadzenie postępowania sądowego uzależnione jest od sytuacji materialnej wnioskodawcy oraz oceny danego przypadku. Nie bez znaczenia jest również, czy żądanie strony jest dostatecznie uzasadnione i w prowadzonym procesie ma szansę na uwzględnienie. W praktyce oznacza to, że obywatel polski, który prowadzi postępowanie sądowe przed sądem UE w zakresie prawa rodzinnego będzie miał prawo do pokrycia kosztów zastępstwa procesowego, o ile spełni warunki wymagane przez prawo miejscowe. W przypadku, gdy warunki nie zostaną spełnione, strona postępowania zobowiązana jest do samodzielnego poniesienia kosztu ewentualnego procesu sądowego.

Podobnie jak w przypadku żądania zawartego w punkcie 1 Ministerstwo Spraw Zagranicznych może odnieść się jedynie bardzo ogólnie do sformułowanego postulatu utworzenia Centrum Międzynarodowej Ochrony Rodziny. Należy w tym zakresie wskazać, iż działania polskiej organizacji pozarządowej za granicą może napotkać przeszkody prawne wynikające z prawa miejscowego.

Odnosząc się do przedstawionego przez p. Romana Poturalskiego przypadku Michała Wąsika, informuję, że w sprawie powrotu dziecka do Polski prowadzone zostało w Belgii postępowanie sądowe. W następstwie rozstrzygnięcia sądu belgijskiego oraz w związku z regulacją Rozporządzenia 2201/2003 ostateczna decyzja o powrocie Michała Wąsika podjęta

zostanie przez polski sąd. W okresie prowadzenia postępowania Wydział Konsularny Ambasady RP w Brukseli wspierał zaangażowaną w sprawę obywatelkę polską, która starała się o powrót chłopca do Polski.

Odnosnie małoletniego Adama Krupińskiego informuję, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie brało udziału w postępowaniu adopcyjnym prowadzonym w Polsce i nie może odnieść się do przedstawionego przez p. Romana Poturalskiego zarzutu uprowadzenia dziecka w ramach rażąco bezprawnego wyroku sądowego.

Uzupełniająco pragnę poinformować, że konsulowie RP podejmują działania w celu ochrony praw i interesów obywateli polskich za granicą. Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. Prawo konsularne w przypadku powzięcia wiadomości o traktowaniu obywatela polskiego gorzej niż przewiduje to prawo kraju przyjmującego, w sposób dyskryminujący lub niezgodny ze standardami międzynarodowymi konsulowie zobowiązani są do podjęcia interwencji konsularnej. Poza tym konsul udziela obywatelom polskim znajdującym się w różnorodnych sytuacjach kryzysowych pomocy konsularnej. Działania takie mogą być podjęte w przypadku naruszenia praw obywatela polskiego, w tym małoletniego, który znalazł się za granicą w związku z postępowaniem adopcyjnym.

Z poważaniem,

Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu